

Albatros

Matkoja Ajatuksella ja Sydämellä®

Hyvä tietää
Laos

Hyvä tietää Laosista

Kieli

Lao

Pääkaupunki

Vientiane

Asukasluku

7 milj.

Uskonto

Theravada-
buddhaismi

Valuutta

Kip

Pinta-ala

236.800 km²

Tällä sivulla on tärkeää tietoa ennen matkaa ja matkalla Laosissa.

Aikaero

Suomen ja Laosin aikavyöhykkeiden välinen aikaero voi vaihdella riippuen siitä, onko Suomessa kesäaika vai talviaika:

Kesäaika +4 tuntia

Talviaika +5 tuntia

Liikkuminen Laosissa

Bussit

Laosissa bussit eivät ole aivan samalla tasolla kuin Euroopassa. Olemme tietenkin valinneet parhaan mahdollisen luokan ilmastoinnilla, jos vain mahdollista.

Lennot

Laosin ja Kaakkois-Aasian kiertomatkallemme lennämme usein pidemmät matkat kotimaan lennoilla. Jos näin on, matkaopas antaa matkustajille tietoa käytännön asioista lentokentällä sisäänkirjautumisen ja lennon aikataulun osalta kyseisellä reitillä.

Hintataso

Laosin hintataso on yleisesti ottaen alempi kuin Suomessa. Hyvän aterian voi saada noin 6-10 eurolla, ja mitä tulee päivittäisiin kulutusmenoihin, kokemuksemme mukaan päivittäinen budjetti voi olla vähintään 12-15 euroa päivässä. Lisäksi suosittelemme varaamaan ylimääräiset 5-10 euroa päivää kohden ylimääräisiin juomiin ja muihin ostoksiin.

Juomarahat

Matkoillamme pääset kosketuksiin paikallisen arkielämän ja perinteiden kanssa. Saatat kohdata tilanteita, joihin et ehkä ole tottunut tai joita et pidä mukavina, kuten juomarahan antamisen tavan. Monissa maissa juomarahan antamisen järjestelmä on organisoituneempi kuin mihin suomalaiset ovat

tottuneet, ja paikallisoppaille ja kuljettajille odotetaan matkan aikana maksettavan tietty summa juomarahaa, koska palvelualan palkat usein perustuvat siihen. Ohjelmissamme ilmoitetaan summa, joten voit ottaa sen huomioon ennen matkaa. Matkan hinta ei sisällä juomarahoja, koska ne ovat yksilöllinen asia, ja juomarahan antamisen järjestelmä on osa kulttuuria, jossa päätät vierailla ja jota tulisi kunnioittaa. On tärkeää korostaa, että juomarahat ovat tietenkin vapaaehtoisia.

Laosissa ei yleisesti odoteta juomarahojen antamista. Poikkeus on hienommat ravintolat ja hotellit, joissa odotetaan, että lisäät 10% juomarahta laskun loppusummaan.

Valuutta ja luottokortti

Laosissa käytetään rahayksikkönä kipiä (LAK). Voit tuoda mukasi Yhdysvaltain dollareita (USD) ja vaihtaa niitä Laosissa. On huomattava, että voit vaihtaa LAK-valuuttaa vain Laosissa ja Thaimaassa. Monissa paikoissa voit myös maksaa USD:lla ja Thaimaan bahteilla.

Useimmissa suuremmissa kaupungeissa voit käyttää Visa-korttia ravintoloissa ja hotelleissa maksamiseen, ja voit myös nostaa rahaa pankeista Visa-kortilla.

Sähkö

Laosissa käytetään 220-230 voltia sähköjännitettä, ja siellä on monenlaisia pistorasiatyyppiejä. Siksi on suositeltavaa ottaa mukaan adapterisarja, jossa on monipuolisia vaihtoehtoja.

Puhelin ja internet

Laosissa kansainvälinen maatonuus on +856. Puheluiden soittaminen kotiin Laosista voi olla kallista, joten kannattaa tarkistaa oman matkapuhelinoperaattorin kattavuus ja hinnat

puheluille Laosista sekä niiden vastaanottamiselle.

Useimmissa suurissa kaupungeissa on internetkahviloita, mutta internet-yhteyden nopeus voi vaihdella suuresti, joten voit kokeilla eri paikkoja. Useimmat hotellit tarjoavat myös internetyhteyksiä maksua vastaan.

Hygienia

Hotellit ja suuremmat ravintolat tarjoavat moderneja ja länsimaisia WC-tiloja. Kaupungin ulkopuolella saatat kohdata niin kutsuttuja poljin-WC-tiloja ja puutetta wc-paperista. Julkisten WC-tilojen tai maaseutualueiden standardi voi myös olla hyvin primitiivinen. On suositeltavaa tuoda mukanaan omia wc-paperirullia tai intiimipyyhkeitä sekä tarvittaessa käsidesiä. Näin veden saatavuus ei ole niin kiireellinen huolenaihe.

Tapoja ja käytäntöjä

Laolaiset ovat yleensä erittäin avoimia, ja he ottavat turistit vastaan hymyillen. Laolaisille ei ole luontaista oikaista toisten käytöstä, ja he odottavat, että vieras on itse perehtynyt siihen, miten maahan saapuessa tulisi käyttäytyä. Vaikka laolaiset ovat tottuneet moniin turisteihin, odotetaan, että kunnioitat heidän pyhiä paikkojaan ja tapojaan kunnioittavasti ja asianmukaisesti pukeutuneena. Tämä tarkoittaa, että olkapäät ja polvet tulisi olla peitettyinä ja vaatetuksen ei tulisi olla liian tiukkaa.

Temppeliin astuessaan on tapana riisua kengät, ja muista pitää jalat alhaalla eikä koskaan suunnattuina Buddha-patsaita tai pyhiä paikkoja kohti, koska jalat nähdään epäpuhtaina. Buddha-

patsaita ja historiallisia monumentteja ei saa koskettaa tai kiivetä. Valokuvien ottaminen ei välttämättä ole sallittua kaikissa paikoissa, joten noudata paikan sääntöjä. Buddha-patsaiden edessä ei myöskään tule poseerata. Laolaiset pitävät sitä arvottomana ja epäsopivana käyttäytymisenä, jos et pysty hallitsemaan itseäsi ja tunteitasi. Tarkoituksena on, että turistina et näytä vihaa tai kiihtymystä. Jos koet tulevasi huonosti kohdelluksi, voit ottaa yhteyttä matkanjohtajaan, joka voi auttaa selventämään tilanteen.

Julkiset hellyydenosoitukset ovat erittäin epäsoveliaita. Kehonkosketus ja kädestä pitäminen eivät myöskään ole suotavaa, vaikka saman sukupuolen henkilöt saattavatkin kulkea käsi kädessä. Lisäksi on aina hyvä pukeutua kunnolla. Suurissa turistikohteissa normeista voi kuitenkin poiketa hotellialueilla. Laolaista ei saa koskaan koskea päähän, sillä se koetaan epäkohteliaaksi, koska hiukset ovat pyhiä.

Joissakin alueilla voi olla kerjäläisiä, ja tietysti voit antaa vanhoille ja vammaisille henkilöille pienen lahjoituksen, mutta älä anna rahaa lapsille ja nuorille, jotta et tukisi lapsikerjäämisen markkinoita. Jos haluat antaa lapsille jotain, voit antaa heille shampoota, saippuaa, kyniä tai vihkoja.

Tupakointi

Kaikissa lentokoneissa ja kuljetusvälineissä on tupakointikielto. Sisätiloissa julkisilla paikoilla ei saa tupakoida, ellei kyseessä ole erityisesti varustettu tupakointihuone.

Passi, viisumi ja maahantulosäännöt Laosiin

Lue passista, viisumista ja muista mahdollisista maahantulosäännöistä Laosiin matkustettaessa täältä.

Passi

Kun matkustat Albatrosin mukana, passin tulee olla voimassa vähintään 6 kuukautta kotiinpaluun jälkeen. Passissa tulee olla vähintään kaksi tyhjää sivua ja sen tulee olla koneellisesti luettava. Nämä ohjeet sen vuoksi, mikäli matkan aikana tapahtuisi jotain yllättävää, tai muutoksia lyhyellä varoitusajalla esim. maahantulosääntöihin. Jos sinulla on matkalla mukana passi, joka on voimassa alle 6 kuukautta, se on omalla vastuullasi. Kaikilla mailla on omat sääntönsä passin voimassaololle, voit varmistaa ajantasaiset maahantulosäännöt kohdemaan tai kohdemaiden viranomaisilta, esimerkiksi maan lähimmästä edustustosta.

Ulkoministeriön kotisivut, Suomen kansalaisen passi ja muut matkustusasiakirjat: <https://um.fi/passi>

Poliisin sivut, passi: <https://poliisi.fi/passi>

Lapsella tulee olla iästä huolimatta aina oma passi mukana matkalla.

Jos et ole Suomen kansalainen, sinun tulee itse tarkistaa matkustussäännöt, jotka koskevat sinua. Kunkin matkustajan omalla vastuulla on huolehtia, että matkan alkaessa mukana on kaikki tarvittavat ja voimassaolevat matkustusasiakirjat.

Viisumi

Laosiin saapuessa tarvitaan viisumi. Viisumihakemus on täytettävä Laosin rajalla. Viisumin myöntämiseksi tarvitaan yksi passikuva. Siksi on erittäin tärkeää ottaa mukaan passikuva matkalle.

Passikuvan on täytettävä voimassa olevat passikuvavaatimukset sekä seuraavat:

- Passikuva on oltava valokuvapaperilla.
- Passikuva on oltava värillinen.
- Passikuvan koko on oltava 3,5 x 4,5 cm.
- Passikuva ei saa olla yli 6 kuukautta vanha.

EU-kansalaiset voivat saada Laosissa viisumin saapuessaan maksua vastaan, joka on 30 Yhdysvaltain dollaria. Maksu tulee suorittaa käteisellä. Muista vaihtaa tämä summa etukäteen ja pitää se saatavilla viisumiprosessia varten.

Laosiin matkustaville Suomen kansalaisille ei tällä hetkellä ole erityisiä maahantulovaatimuksia.

Voit seurata maahantulovaatimuksia säännöllisesti Albatrosin maahantulotarkastuksen avulla, jonka löydät alla olevasta linkistä tai Tanskan ulkoministeriön verkkosivuilta osoitteesta um.dk/rejse-og-ophold/rejse-til-udlandet/rejsevejledning.

Ole tietoinen siitä, että maahantulovaatimukset voivat muuttua lyhyellä varoitusajalla, ja viime kädessä on aina oma vastuusi varmistaa, että täytät maahantulosäännöt, jotka voivat olla voimassa lähtöhetkellä, ja jos et pysty tähän, matka on yleensä menetetty.

Terveys ja rokotukset Laosiin

Alla on lisätietoa, mikäli tarvitset erityisiä rokotuksia Laosiin matkustettaessa.

Rokotussuositukset on päivitetty marraskuussa 2022.

Mikäli olet epävarma omasta rokotussuojastasi tai haluat muuta terveyteen liittyvää lisätietoa, ota yhteyttä omaan lääkäriisi tai lue lisää: www.rokote.fi

Rokotukset

Lyhyt matka, alle 3 viikkoa turistialueille: hepatiitti A - kurkkumätä/jäykkäkouristus
Yli 3 viikon matka, lisäksi mahdollisesti: hepatiitti B - japanilainen aivotulehdus (huhti-lokakuussa)
Pidempi oleskelu, lisäksi mahdollisesti: hepatiitti B - mahdollisesti raivotauti - tuberkuloosi

Keltakuumerokotustodistus vaaditaan matkustajilta, jotka saapuvat keltakuumealueilta.

Keltakuume

Aikaisemmin keltakuumerokote piti uusia joka 10. vuosi. Nyt asia on muuttunut niin, että yksi rokote tekee sinut immuuniksi keltakuumeesta vastaan koko elämäsi ajaksi.

Japanilainen aivotulehdus

Rokotus annetaan 2 kertaa ennen matkaa 4 viikon välein. (18–65-vuotiaille henkilöille voidaan antaa rokote 2 kertaa 7 päivän välein. Tässä tapauksessa suositellaan kolmatta rokotetta vuoden kuluttua.

Molempien rokotussuunnitelmien osalta perusrokotuksen on oltava suoritettu vähintään viikkoa ennen mahdollista altistumista japanilaiselle aivokuumevirukselle. Perusrokotuksen suoja-aika on 12–24 kk. Nopeaa ohjelmaa käytettäessä ja jatkuvassa altistumisessa suositellaan 1. uudelleenrokotusta jo 12 kuukauden kuluttua ensimmäisestä tehosteannoksesta. Tämän ensimmäisen tehosteen jälkeen suoja-aika on 5 vuotta.

Malaria

Tärkeää: Malariahyttynen pistää vasta pimeään tultua. Laosissa on periaatteessa malariaa koko maassa. Laosissa matkustaessa on syytä ottaa malariaprofylaksiaa. Hyttysten puremilta tulee suojautua huolellisesti (hyttysmyrkky DEET- tai AUTAN-tuotteilla, hyttysverkko tai majoittuminen ilmastoituun hotelliin).

Dengue-kuume

Tärkeää: Denguehyttynen pistää yleisimmin auringonlaskun ja auringonnousun aikaan. Dengue-kuumetta esiintyy koko Laosissa, myös kaupungeissa. Ei ole olemassa rokotetta tai lääkitystä ennaltaehkäisyyn. On oltava huolellinen suojaamisessa hyttysiä vastaan käyttämällä hyttysmyrkkyä (DEET- tai AUTAN-tuotteet).

Ilmasto ja sää Laosissa

Täällä voit lukea Laosin lämpimästä ilmastosta. Voit myös nähdä pääkaupunki Vientianen ja Luang Prabangin keskilämpötilat.

	TAM	HEL	MAA	HUH	TOU	KES	HEI	ELO	SYY	LOK	MAR	JOU
Vientiane												
Päivälämpötila	29	30	33	34	33	31	31	31	31	31	30	28
Yölämpötila	17	19	23	23	24	25	25	24	23	23	20	17
Sademäärä (mm)	51	14	25	78	209	260	259	354	399	50	14	1
Luang Prabang												
Päivälämpötila	28	32	34	36	35	34	32	32	33	32	29	27
Yölämpötila	14	15	17	21	23	24	24	23	23	21	18	15
Sademäärä (mm)	14	17	30	109	163	155	230	299	166	78	30	13

Lähde: DMI

Laosin ilmasto on hyvin vaihteleva. Pohjoinen alue on viileä, kun taas eteläiset alueet ovat trooppisia. Toukokuusta lokakuuhun on monsuunikausi, jolloin sateet ovat yleisiä. Kuiva kausi kestää marraskuusta huhtikuuhun. Kuivan kauden lopussa lämpötila voi nousta jopa 40 asteeseen, kun taas kylmin aika on joulukuussa ja tammikuussa. Tällöin lämpötila laskee usein pakkasen puolelle vuoristoalueilla.